

The Application of the Unified Theory of Acceptance and Use of Technology on Accountants' Behavioral Intention in Accounting Information System Adoption

Fereshteh Pourghanbari*

PhD Student, Department of Accounting, Zahedan Branch, Islamic Azad University of Zahedan, Zahedan, Iran, fpourghanbari@yahoo.com

Hassan Yazdifar

Professor of Accounting and Head of the Department of Accounting, Finance and Economics, University of Bournemouth, UK, hyazdifar@bournemouth.ac.uk

Mahdi Faghani

Assistant Professor, Department of Accounting, Faculty of Management and Economics, University of Sistan and Baluchestan, Zahedan, Iran, faghani@acc.usb.ac.ir

Abstract

Purpose: The successful implementation of the accounting information system (AIS) depends on the actual adoption and use of accountants in organizations. This research, using a Unified Theory of Acceptance and Use of Technology, Examines the factors affecting the behavioral intention of accountants in the accounting information system adoption.

Method: The present study is a descriptive survey in terms of practical purpose and data collection. The information of this research is distributed using a questionnaire. Among the accountants of companies listed on the Tehran Stock Exchange in 2020 were collected and 200 approved questionnaires were analyzed using the structural equation modeling method using software Smart-pls3.

Results: The results showed that the structures performance expectation, effort expectation, self-efficacy except for the structure of research facilitator conditions in the research have a significant positive and direct relationship on the intention of accountants in adopting. On the other hand, the moderator variables age and gender did not affect the behavioral intention of accountants in adopting the accounting information system and did not adjust it, but the experience variable in self-efficacy moderated the relationship

Conclusion: This research confirms the need for Unified Theory of Acceptance and Use of Technology when studying Accounting Information System adoption factors

Contributions: examining the acceptance of these systems by users-end (accountants) can help Institutional makers-iondecis who choose the new accounting information system to ensure the implementation of their intended policy in the form of new technology and also inform the developers of these systems how the new information system It must be designed to be accepted and used by users-end.

Keywords: Accountants' Behavioral Intentions, Accounting Information System Adoption, Accounting Information System.

Research Article

Cite this article: Pourghanbari, Yazdifar & Faghani, The Application of the Unified Theory of Acceptance and Use of Technology on Accountants' Behavioral Intention in Accounting Information System Adoption, Journal of Financial Accounting Knowledge, Vol.9, NO.1, Spring 2022, 161-188

DOI: 10.30479/jfak.2021.16031.2905

Received on 9 August, 2021 Accepted on 18 December, 2021

© The Author(s).

Publisher: Imam Khomeini International University.

Corresponding Author: Fereshteh Pourghanbari (fpourghanbari@yahoo.com)

کاربرد مدل یکپارچه پذیرش و استفاده از فن آوری بر تمایلات رفتاری حسابداران در پذیرش سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری

فرشته پور قنبری*

دانشجوی دکتری، گروه حسابداری، واحد زاهدان، دانشگاه آزاد اسلامی زاهدان، ایران (نویسنده مسئول)،

fpourghanbari@yahoo.com

حسن یزدیفار

استاد حسابداری و رئیس گروه حسابداری مالی و اقتصاد، دانشگاه بournemouth، انگلستان، hyazdifar@bournemouth.ac.uk

مهدی فغانی

استادیار گروه حسابداری، دانشکده مدیریت و اقتصاد، دانشگاه سیستان و بلوچستان، زاهدان، ایران، faghani@acc.usb.ac.ir

چکیده

هدف: در سال‌های اخیر سرمایه‌گذاری‌های زیادی بر روی اجرا و پیاده‌سازی سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری انجام و فناوری آن به حسابداران معرفی شد و اهمیت خود را به دست آورد. با این حال اجرای موفقیت‌آمیز سیستم اطلاعاتی حسابداری بستگی به پذیرش و استفاده واقعی حسابداران در سازمان‌ها دارد. در این تحقیق با استفاده از مدل یکپارچه پذیرش و استفاده از فناوری عوامل مؤثر بر تمایلات رفتاری حسابداران در پذیرش سیستم اطلاعاتی حسابداری را مورد بررسی قرار می‌دهد.

روش: پژوهش حاضر از لحاظ هدف کاربردی و نحوه گردآوری داده‌ها توصیفی-پیمایشی است اطلاعات با استفاده از پرسشنامه توزیع شده میان حسابداران شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در سال ۱۳۹۹ جمع‌آوری و تعداد ۲۰۰ پرسشنامه مورد تأیید از روش مدل‌سازی معادلات ساختاری با استفاده از نرم‌افزار اسمارت پی ال اس ۳ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت

یافته‌ها: نتایج دست آمده نشان داد که سازه‌های مدل (انتظار عملکرد، انتظار تلاش، خود کارآمدی) به جز سازه شرایط تسهیل گر در تحقیق در پذیرش سیستم اطلاعاتی حسابداری رابطه مثبت و مستقیم دارد. از طرفی متغیرهای تعدیل گر سن، جنس بر تمایلات رفتاری حسابداران در پذیرش سیستم اطلاعاتی حسابداری تأثیری نداشت و آن را تعدیل نکرد اما متغیر تجربه در خود کارآمدی باعث تعدیل رابطه شد.

نتیجه‌گیری: این تحقیق استفاده از مدل یکپارچه پذیرش و استفاده از فناوری را در بررسی عوامل مؤثر در پذیرش سیستم‌های اطلاعات حسابداری تأیید کرد.

دانش‌افزایی: بررسی پذیرش سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری از سوی کاربران نهایی (حسابداران) می‌تواند به تصمیم‌گیرندگان سازمانی که سیستم اطلاعاتی حسابداری جدید را انتخاب می‌کنند کمک نماید تا از اجرای سیاست‌های مدنظر خود اطمینان یابند و همچنین توسعه‌دهندگان این سیستم‌ها را آگاه نمایند که سیستم اطلاعاتی جدید چگونه باید طراحی شود تا از سوی کاربران نهایی پذیرفته و اجرا شوند.

واژگان کلیدی: پذیرش سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری؛ تمایلات رفتاری حسابداران؛ سیستم‌های اطلاعاتی

حسابداری

مقاله پژوهشی

استاد: پور قنبری، یزدیفار و فغانی؛ کاربرد مدل یکپارچه پذیرش و استفاده از فن آوری بر تمایلات رفتاری حسابداران در پذیرش سیستم‌های

اطلاعاتی حسابداری، فصلنامه علمی دانش حسابداری مالی، مقاله پژوهشی، دوره ۹، شماره ۱، پیاپی ۳۲، بهار ۱۴۰۱، ۱۶۱-۱۸۸

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۰/۵/۱۸ تاریخ پذیرش نهایی: ۱۴۰۰/۹/۲۷

ناشر: دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) © حق مؤلف نویسندگان

۱- مقدمه

امروزه استفاده از فناوری اطلاعات^۱ به سرعت در حال گسترش است و باعث تغییر و تحولات زیادی در حرف مختلف از جمله حسابداری شده است که استفاده از آن مزیت‌های زیادی برای سازمان‌ها به ثمر می‌آورد بنابراین رشد سریع استفاده رایانه در سازمان‌ها شناسایی عوامل مؤثر بر پذیرش آن اهمیت ویژه‌ای پیدا کرده است (سپاسی همکاران، ۱۳۹۵؛ ۱۹۰). حسابداری یک سیستم اطلاعاتی^۲ است که فعالیت‌های تجاری را اندازه‌گیری می‌کند، اطلاعات را به صورت گزارش پردازش می‌کند و نتایج را به تصمیم‌گیرندگان می‌رساند. حسابداری زبان تجارت است. در این صورت، سیستم اطلاعات حسابداری^۳ هوش یا اطلاعات ارائه‌دهنده آن زبان است. سیستم اطلاعات حسابداری سیستمی است که داده‌ها را جمع‌آوری، ثبت، ذخیره و پردازش می‌کند تا برای تصمیم‌گیرندگان اطلاعات تولید کند (تیلاهون ۲۰۱۹؛ ۱۷). از دهه ۹۰ میلادی شرکت‌ها سرمایه‌گذاری‌های زیادی بر روی اجرا و پیاده‌سازی سیستم اطلاعاتی حسابداری انجام دادند و فناوری آن به حسابداران معرفی شد و اهمیت خود را به دست آورد در حال حاضر بسیاری از شرکت‌ها سیستم اطلاعاتی حسابداری را پذیرفته‌اند و وارد مرحله پس از اجرا شده‌اند؛ اما اجرای فناوری بدین معنی نیست که شرکت‌ها در عملیات حسابداری از کارایی و اثربخشی بهتری برخوردار بودند. در نتیجه مسائل مربوط به استفاده از سیستم اطلاعاتی حسابداری توسط حسابداران بسیار حائز اهمیت شده است (آئون همکاران^۴، ۲۰۱۰؛ ۱) با این حال اجرای موفقیت‌آمیز سیستم اطلاعاتی حسابداری بستگی به پذیرش و استفاده واقعی حسابداران در سازمان‌ها دارد بنابراین سازمان‌ها به دنبال راه‌هایی هستند که اطمینان پیدا کنند حسابداران سیستم را پذیرش می‌کنند به جای این‌که فقط بر پذیرش تصمیم‌گیرندگان تمرکز کنند. اگرچه مشارکت حسابداران نقش مهمی در اجرای موفقیت‌آمیز سیستم داشت، تحقیقات موجود عمدتاً بر مسائل مربوط به طراحی و توسعه و اثرات اجرای آن متمرکز شده بود (عبدالله نهاب ۲۰۱۷؛ ۴۰). معمولاً کاربران عکس‌العمل‌های گوناگونی در استفاده و پذیرش فناوری دارند. امروزه سازمان‌های زیادی با مقاومت کارکنان در استفاده از فناوری و سیستم‌های کامپیوتری جدید مواجه هستند سنجش کارایی این سیستم‌ها در سازمان با سنجش پذیرش کاربران انجام می‌گیرد پژوهشگران درباره این‌که چطور استفاده‌کنندگان فناوری را قبول می‌کنند و چه عواملی روی تصمیمات آن‌ها تاثیر می‌گذارد تحقیقات زیادی انجام داده‌اند این موضوع باعث شکل‌گیری مدل‌های متعدد در پذیرش فناوری شده است (طالقانی همکاران، ۱۳۹۲؛ ۴۵).

توجه به این نکته که پذیرش و اطمینان کاربر برای گسترش هر فن آوری جدید حیاتی است امر مهمی است به علاوه، پذیرش به‌عنوان وظیفه استفاده از کاربران در توسعه سیستم‌ها در نظر گرفته شده است (اعتمادی و همکاران، ۱۳۹۹؛ ۳۰). شناسایی عواملی که ممکن است بر تمایلات

رفتاری حسابداران^۷ در پذیرش سیستم اطلاعاتی حسابداری اثرگذار باشد اهمیت دارد. رفتار از عوامل انگیزشی است که میزان تلاش فرد برای انجام آن را مشخص می‌کند انجام یک رفتار فرض می‌کند که رفتارهای فردی با اهداف رفتاری هدایت می‌شود. رفتار نشان می‌دهد که مردم چقدر تمایل به تلاش دارند آن‌ها تلاش زیادی برای انجام این رفتار برنامه‌ریزی می‌کنند به‌عنوان یک قاعده کلی هرچقدر تمایل انجام یک رفتار قوی‌تر باشد احتمال انجام آن بیشتر است (ایلماز^۸، ۲۰۱۱: ۵۲).

تحقیقات قبلی در مورد استفاده از فناوری یا تکنیک‌های حسابداری معاصر مثل هزینه‌یابی مبتنی بر هدف یزدی فر و عسکرانی، (۲۰۱۲) بیشتر بر آموزش‌دهندگان و مدیران تمرکز می‌کند حتی اگر حسابداران نقش مهمی در جنبه‌های مختلف سیستم اطلاعاتی حسابداری داشته باشد و درک عواملی که در رفتار حسابداران در قبال پذیرش سیستم اطلاعاتی حسابداری نسبتاً توسعه‌نیافته باقی می‌ماند. برای درک بهتر از پذیرش حسابداران از سیستم اطلاعاتی حسابداری تعدادی از عوامل مربوط به جنبه‌های فردی، فناوری، سازمانی و نهادی باید در نظر گرفته شود اما عوامل مؤثر بر تمایلات رفتاری حسابداران در مورد پذیرش سیستم اطلاعاتی حسابداری به‌طور کامل مورد مطالعه قرار نگرفته است با توجه به این جنبه‌ها کاربران نهایی تمایلاتی را ایجاد می‌کنند که باورها و برداشت‌های واقعی آن‌ها از فناوری جدید را منعکس می‌کند و متعاقباً نسبت به پذیرش یا رد این فناوری واکنش نشان می‌دهند (الامین^۱ همکاران، ۲۰۱۵: ۲).

موضوع پذیرش فناوری منجر به ظهور چندین نظریه و مدل پذیرش شده است تعدادی از محققان از چهارچوب‌های سنتی برای بررسی‌های خود استفاده می‌کنند و بقیه مدل‌های قبلی را باهم ترکیب می‌کنند یا یک مؤلفه را برای گسترش مدل خود به تحقیق اضافه می‌کنند بنابراین تلفیق عوامل از دیدگاه‌های مختلف نظری می‌تواند درک کلی از عوامل تأثیرگذار بالقوه پذیرش فناوری اطلاعات را فراهم کند (طاهر دوست، ۲۰۱۸: ۹۶۱). با توجه به توسعه ورود انواع فن‌آوری در محیط‌های کار و به‌کارگیری آن‌ها در سیستم اطلاعاتی حسابداری واز آنجایی که در ادبیات پژوهشی سیستم اطلاعاتی حسابداری پژوهش‌های محدودی وجود دارد که پذیرش سیستم اطلاعاتی حسابداری را از دیدگاه حسابداران مورد بررسی قرار داشته باشد. این مطالعه پادر نظر با استفاده از نظریه یکپارچه پذیرش و استفاده از فن‌آوری^{۱۰} (UTAUT) و نکتاش و همکاران^{۱۱} (۲۰۰۳) و استفاده از عامل فردی خودکار آمدی و اضافه کردن آن به تحقیق به بررسی عوامل تأثیرگذار بر پذیرش سیستم اطلاعاتی حسابداری از منظر حسابداران می‌پردازد تا خلأ تحقیقات موجود را پر کند که این عوامل در تحقیق شامل انتظار عملکرد^{۱۲}، انتظار تلاش^{۱۳}، شرایط تسهیل‌کننده^{۱۴}، خودکار آمدی^{۱۵} است. بررسی چهارچوب کلی مدل پذیرش افراد و نظریه‌هایی که منشا رفتاری افراد را توضیح می‌دهند می‌تواند دلایل و عوامل پذیرش فناوری را مشخص کند. از طرفی در مطالعه بررسی‌هایی که در ایران انجام شده، تاثیر متغیرهای تعدیل گر کمتر در نظر

گرفته شده است بنابراین شناسایی این متغیرها در مطالعات علاوه بر نوآوری باعث به دست آمدن نتایج علمی و کاربردی خواهد شد (قربان زاده همکاران، ۱۳۹۱: ۱۸). بنابراین در این تحقیق سه عامل سن؛ جنس و تجربه را به عنوان متغیر تعدیل گر مورد بررسی قرار دادیم. در این پژوهش با استفاده از مدل یکپارچه پذیرش و استفاده از فناوری پذیرش سیستم اطلاعاتی حسابداری از منظر تمایلات رفتاری حسابداران به عنوان کاربر نهایی مورد توجه قرار گرفته است. نظر به این که بسته های فناوریانه متعددی در کشور وجود دارد که بر مبنای رایانه سیستم اطلاعاتی حسابداری را عرضه می کنند بررسی پذیرش این سیستم تا از سوی کاربران نهایی (حسابداران) می تواند به تصمیم گیرندگان سازمانی که سیستم اطلاعاتی حسابداری جدید را انتخاب می کنند کمک می نماید تا از اجرای سیاست های مدنظر خود در قالب فناوری جدید اطمینان یابند و همچنین توسعه دهندگان این سیستم را آگاه کنند که سیستم اطلاعاتی حسابداری جدید را چگونه طراحی کنند تا از طرف کاربران نهایی پذیرفته و به کار گرفته شود. در بخش های بعدی مبانی نظری و پیشینه و فرضیه های تحقیق، روش پژوهش، یافته های آماری و نتیجه گیری ارائه می شود.

۲- مبانی نظری، ادبیات و فرضیه ها

مدل یکپارچه پذیرش و کاربرد فناوری

محققان بسیاری در مبحث پذیرش فناوری از نظریه یکپارچه پذیرش و استفاده از فناوری برای تجزیه و تحلیل استفاده کردند این نظریه از جدیدترین مدل ها در پذیرش فناوری، است که هدف آن دست یافتن به دیدگاهی واحد درباره پذیرش کاربران است (اوده^۶، ۲۰۱۹: ۱۱۰). این مدل از ترکیب هشت مدل شناخته شده مشهور در بحث پذیرش فناوری (نظریه عمل مستدل، مدل پذیرش فناوری، نظریه رفتار برنامه ریزی شده، نظریه انتشار نوآوری، نظریه شناختی اجتماعی، الگوی انگیزشی استفاده از رایانه شخصی و الگوی مرکب حاصل از پذیرش فناوری و رفتار برنامه ریزی شده) است (اسلامی و خان محمدی، ۲۰۱۹: ۱۱۶). برتری این مدل نسبت به مدل های دیگر این است که جامع ترین مدلی است که تاکنون برای پذیرش ارائه شده است. همچنین این مدل بر مبنای داده های تجربی ارائه شده و هماهنگ با ادبیات جامعه شناسی و روان شناسی اجتماعی مطرح شده است. با این قابلیت ها می تواند ۷۰ درصد رفتار پذیرش افراد در مواجهه با نوآوری ها و فناوری های جدید پیش بینی کند (ونکاتاش همکاران، ۲۰۰۳: ۱۵۷). در این مدل چهار فاکتور احتمالاً بر تمایلات رفتاری کاربران نهایی در پذیرش و استفاده کاربران نهایی تاثیر می گذارند. این عوامل شامل: انتظارات عملکرد، انتظارات تلاش، شرایط تسهیلگر و نفوذ اجتماعی^{۱۷} است (گونزالز ۲۰۱۲، ۵۴: ۱۸) که سه عامل اول به طور مداوم بر تمایلات رفتاری بر پذیرش فناوری تاثیر می گذارد و می تواند بر پذیرش سیستم اطلاعاتی حسابداری هم مهم باشد. آئون همکاران (۲۰۱۰) کورتیزوپاین^{۱۹} (۲۰۰۸) کاتورورا و سیلر^{۲۰} (۲۰۱۱) اما مطالعات قبلی

فوروارد^{۲۱} (۲۰۰۹) اندویکا ویتجاکسونو^{۲۲} (۲۰۲۰) نشان می‌دهد که عامل نفوذ اجتماعی به‌عنوان عاملی مهم و معنی‌دار در ایده‌پردازی و روش‌های اندازه‌گیری چندان قابل‌توجه نبوده و دیده نمی‌شود بنابراین این عامل در این مطالعه حذف شد (آئون همکاران، ۲۰۱۰: ۸). ونکتاش همکاران (۲۰۰۳: ۴۴۷) انتظار عملکرد را این‌گونه تعریف می‌کنند «میزانی که شخص باور دارد استفاده از یک سیستم به او کمک می‌کند تا در شغلش به هدف‌هایش برسد». بررسی‌های مرتبط نشان می‌دهد که امید به عملکرد یکی از بهترین پیش‌بینی‌کننده‌ها در این مدل است که به‌طور قابل‌توجهی تمایلات رفتاری را تحت تاثیر قرار می‌دهد (آئون همکاران، ۲۰۱۰: ۸) و در تصمیمات حساب‌رسان برای پذیرش و استفاده از ابزارهای کمکی حساب‌رسانی مبتنی بر رایانه تاثیر می‌گذارد (مهزان ولومیر^{۲۳}، ۲۰۱۴: ۳۳۲). از طرفی ونکتاش و همکاران (۲۰۰۳: ۴۵۰) انتظار تلاش را «درجه آسانی مرتبط با استفاده از یک فناوری در بین استفاده‌کنندگان» تعریف کردند؛ بنابراین تصور می‌شود که این عامل قدرت پیش‌بینی‌کننده برای تمایلات رفتاری دارد. مدل یکپارچه پذیرش و استفاده از فناوری فرض می‌کند که انتظار تلاش برای یادگیری و استفاده از فناوری جدید در پذیرش فناوری تاثیر می‌گذارد (دمانیور واشناپدر^{۲۴}، ۲۰۰۶: ۲۱۸) ونکتاش همکاران (۲۰۰۳: ۴۵۳) شرایط تسهیل‌کننده را «میزان درجه‌ای که فرد باور دارد که در صورت استفاده از یک فناوری زیرساخت‌های سازمانی و فنی برای پشتیبانی از او فراهم است» بیان کردند. در مدل UTAUT2 ونکتاش فرض کرد که شرایط تسهیل‌گر هم بر تمایلات رفتاری و هم بر رفتار استفاده‌کننده تاثیر می‌گذارد (ونکتاش همکاران، ۲۰۱۲: ۱۳) مطالعه‌ای توسط (بونتاریچ همکاران^{۲۵}، ۲۰۱۲) انجام شد که نتایج نشان داد شرایط تسهیل‌گر بر تمایلات رفتاری و رفتار استفاده از خدمات فناوری اطلاعات تاثیر مثبت می‌گذارد آن‌ها تاثیر این عامل را قوی دانستند؛ اما ضعف این نظریه، این است که عامل فردی را در توانایی خود در توضیح تمایلات در نظر نگرفته است. در بحث^{۲۶} فناوری اطلاعات بررسی‌های مختلفی وجود دارد که تاثیر تفاوت‌های فردی بر پذیرش و استفاده را برجسته می‌کند؛ بنابراین، درک دلیل و چگونگی

استفاده از فناوری اطلاعات توسط کاربران بسیار مهم است. (السیوف^{۲۷}، ۲۰۲۱: ۱۰۵۳). از طرفی بررسی خصوصیات فردی هنگام مطالعه پذیرش فناوری مهم است زیرا مطالعات نشان داده است که رفتارهای افراد متفاوت است. یکی از عواملی که در تعیین تمایلات رفتاری افراد در پذیرش فناوری اطلاعات از جمله حسابداری اثرگذار است عامل خودکار آمدی هست ریشه‌های نظری خودکار آمدی در نظریه شناختی اجتماعی بندورا^{۲۸} (۱۹۹۷) وجود دارد بندورا با مشاهده دیگران در طول اجراهای متعدد این نظریه را تنظیم کرد او همچنین عملکرد فردی را بر اساس توانایی خود آن‌ها در انجام رفتار مشاهده کرد. این نظریه درک نتیجه‌ای است که فرد با استفاده از فناوری به دست خواهد آورد. خودکار آمدی، اعتقاد به اینکه فرد توانایی انجام یک رفتار خاص را دارد و یک ساختار مهم در روان‌شناسی اجتماعی است که در تصمیم‌گیری در مورد رفتارهایی که باید

انجام شود تاثیر می‌گذارد (هایشی^{۲۱}، ۲۰۲۰؛ ۱۴۱). کامپیو وهیگنز^{۳۰} (۲۰۱۷؛ ۱۹۲) خودکار آمدی را «قضاوت در مورد توانایی فرد در استفاده از رایانه» برای انجام یک کار خاص می‌توان تعریف کرد. اگرچه خودکار آمدی به یافته‌های مربوط به تئوری تسلط فناوری^{۳۱} مربوط می‌شود و به‌عنوان تعیین‌کننده مستقیم تمایلات رفتاری در مدل یکپارچه پذیرش و استفاده از فناوری لحاظ نشده است، اما تحقیقات نشان می‌دهد که این یک فاکتور مهم مربوط به پذیرش فن آوری‌های جدید است (چیوووانگ^{۳۲}، ۲۰۰۸؛ ۱۹۶). خودکار آمدی نقش مهمی در تاثیرگذاری بر انگیزه و رفتار فرد دارد. این درک افراد از توانایی‌های خود برای دستیابی به استانداردهایی است که دنبال کرده‌اند، در واکنش‌های شناختی و رفتاری فردی تاثیر دارد. کسانی که به راحتی در مورد توانایی خود شک می‌کنند، به راحتی ناامید می‌شوند و شکست می‌خورند، در حالی که کسانی که از کار آیی خود برای رسیدن به هدف اطمینان زیادی دارند تا زمانی که موفق شوند، تلاش خود را تشدید می‌کنند (عبدالله ناهب، ۲۰۱۷؛ ۴۴). در این مدل چهار عامل تعدیل‌کننده سن، جنس، تجربه و اختیاری بودن وجود دارد (و نکاتش، ۲۰۰۳؛ ۴۲۵). از آنجاکه اساساً سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری اجباری است متغیر تعدیل‌گر استفاده اختیاری حذف شد بنابراین مدل این تحقیق شامل سه عامل تعدیل‌کننده سن، جنس و تجربه است. این متغیرها بدین دلیل انتخاب شدند چون عامل سن می‌تواند انتظار عملکرد، انتظار تلاش و شرایط تسهیل‌گر را تعدیل کند. متغیر جنسیت می‌تواند انتظار عملکرد و انتظار تلاش را تعدیل کند. متغیر تجربه می‌تواند انتظار تلاش و شرایط تسهیل‌گر و خودکار آمدی را تعدیل کند (ال امین، ۲۰۱۵؛ ۴).

تمایلات رفتاری

فاکتورهای رفتاری عوامل انگیزشی هستند که نشان می‌دهند افراد چقدر حاضر هستند تلاش کنند و چگونه برای این تلاش برنامه ریزی می‌کنند به عنوان یک قاعده کلی هر چقدر تمایل بیشتر به درگیر شدن در یک رفتار قوی‌تر باشد احتمال عمل به آن بیشتر است (عبدالله ناهب، ۲۰۱۷؛ ۴۵). فیشبن و آجزن^{۳۳} (۱۹۷۵) تمایل هر فردی برای انجام یک رفتار خاص (به‌طور مشخص در این تحقیق سیستم اطلاعات حسابداری) تعریف کردند. این یک شاخص اصلی در پیش‌بینی است که مشخص می‌کند که آیا فرد مبادرت به انجام آن کار می‌کند یا آن کار را انجام نمی‌دهد. نظریه یکپارچه پذیرش و استفاده از فناوری توجه خود را بر توضیح رفتار افراد بر اساس باورهای فردی و بدون توجه به خصوصیات روان‌شناختی معطوف دارند (اعتمادی جوریبایی، ۲۰۱۹؛ ۳۲). و نکاتش و همکاران (۲۰۱۶) دریافته‌اند که پذیرش گسترده، یک رابطه مستقیم بین تمایلات رفتاری افراد و استفاده از فناوری وجود دارد (ال امین، ۲۰۲۰؛ ۳۷). تمایلات رفتاری نیت و تمایل یک فرد در استفاده از سیستم را اندازه‌گیری می‌کند در بررسی مدل یکپارچه پذیرش و استفاده از فناوری و نکاتش و همکاران دریافته‌اند که امید به عملکرد، امید به تلاش و نفوذ اجتماعی بر تمایلات رفتاری بر استفاده از یک فناوری تاثیر می‌گذارد، در حالی که تمایلات

رفتاری و شرایط تسهیل کننده استفاده از فناوری را تعیین می‌کند؛ بنابراین، بر این اساس پذیرش گسترده یک رابطه مستقیم بین تمایلات رفتاری افراد و استفاده از فناوری وجود دارد در این تحقیق تمایلات رفتاری حسابداران در پذیرش استفاده از فن آوری (معادل سیستم اطلاعاتی حسابداری) به عنوان متغیر وابسته در نظر گرفته شده است.

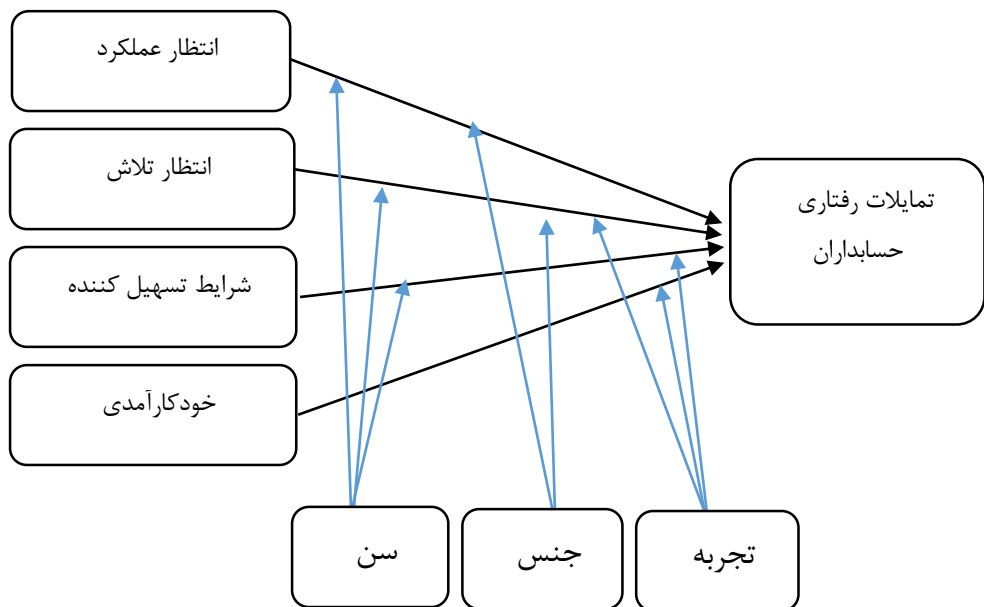
بررسی‌های سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری در دو زمینه متمرکز شده است: (۱) بررسی سیستم اطلاعاتی حسابداری و مقایسه آن با سیستم دستی (۲) بررسی مسائل طراحی و پیاده‌سازی سیستم اطلاعاتی حسابداری این حال مطالعات اندکی در مورد عوامل تاثیرگذار بر سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری مانند پذیرش و استفاده از آن انجام گرفته است. متون موجود بر دیدگاه مدیران در مورد دستورالعمل‌ها پیاده‌سازی فن‌آوری و فنون حسابداری متمرکز است.

آئون همکاران (۲۰۱۰) از مدل یکپارچه پذیرش استفاده از فناوری برای توضیح تمایلات رفتاری در استفاده از سیستم اطلاعاتی حسابداری در استرالیا استفاده کردند هدف آن‌ها بررسی عوامل مؤثر بر استفاده از سیستم اطلاعاتی حسابداری توسط حسابداران بود مدل آن‌ها شامل شرایط تسهیل گر، نفوذ اجتماعی انتظارات تلاش و انتظارات عملکرد و عوامل فرهنگی بود با استفاده از پرسشنامه به این نتیجه رسیدند که استفاده از مدل یکپارچه پذیرش در مطالعه پذیرش سیستم اطلاعاتی حسابداری از طرف حسابداران مورد تأیید است نتایج آن‌ها نشان داد که انتظارات تلاش و انتظارات عملکرد و شرایط تسهیل گر اثر قوی و مستقیم بر تمایلات رفتاری و استفاده از سیستم اطلاعاتی حسابداری داشت اما اثر نفوذ اجتماعی کم و ناچیز بود. ایلماز (۲۰۱۱) به بررسی تمایلات رفتاری حسابداران در پذیرش فناوری اطلاعات در ترکیه پرداخت. او فرض کرد نگرش‌های ذهنی و درک کنترل رفتار بر اهداف حسابداری نسبت به فناوری اطلاعات تاثیر مثبت می‌گذارد. نتایج به دست آمده از این مطالعه نشان داد که نگرش‌های مثبت و قوی حسابداران، هنجارهای ذهنی و کنترل رفتاری درک شده باعث افزایش تمایلات قوی و مثبت نسبت به استفاده از فناوری اطلاعات می‌شود. داوولینگ (۲۰۰۹) یک مدل تئوری را توسعه داد که شامل عواملی بود که بر استفاده حسابداران از سیستم پشتیبانی تاثیرگذار بودند. با استفاده از تحلیل آماری استنباطی تمایل حسابداران برای استفاده از سیستم پشتیبان حسابداری را نشان داد. نتایج همچنین فاش کرد که حسابدارانی که نگرش مثبت فشار هنجاری و خودکار آمدی زیادی برای استفاده از سیستم پشتیبانی حسابداری دارند احتمالاً قصد استفاده از این سیستم را دارند. گونزالز (۲۰۱۲) در تحقیقی در مورد برنامه حسابداری از مدل برای مطالعه تمایلات رفتاری در پذیرش واحد فناوری نظارت استفاده کردند. نتیجه به دست آمده مدل آن‌ها را تأیید کرد چون چهار عامل انتظارات تلاش و انتظارات عملکرد و نفوذ اجتماعی و شرایط تسهیل گر به طور قابل توجهی در متغیر وابسته نقش داشتند. عبدالله نهاب (۲۰۱۷) در تحقیقی باهدف بررسی عوامل مؤثر در تمایلات رفتاری در استفاده از سیستم حسابداری رایانه‌ای در تولیدات سیمانی

لیبی پرداخت بررسی عواملی در تمایلات رفتاری که شامل انتظارات عملکرد، انتظارات تلاش، شرایط تسهیل کننده، خودکار آمدی و تناسب فناوری و وظیفه پرداخت. تجزیه و تحلیل نشان داد تمامی متغیرها به جز انتظارات تلاش بر تمایلات رفتاری حسابداران در استفاده از سیستم حسابداری رایانه‌ای اثرگذار هستند. تیلاهن (۲۰۱۹) در تحقیقی به مطالعه درباره شناسایی عوامل عمده تعیین کننده در پذیرش سیستم حسابداری توسط شرکت‌های سراسر جهان پرداخت نتایج به دست آمده نشان داد که حمایت متعهد مدیریت، سهولت استفاده درک شده، انتظارات عملکرد، منابع انسانی و پشتیبانی دولت از مهم ترین عواملی هستند که بر پذیرش سیستم اطلاعاتی حسابداری اثر می گذارند. ال امین (۲۰۱۵) در مطالعه‌ای با استفاده از مدل تعدیل شده و ترکیب آن با نظریه نهادی و مدل تناسب کار و وظیفه به بررسی عوامل مؤثر بر پذیرش سیستم اطلاعات حسابداری توسط حسابداران پرداخت او با استفاده از پرسشنامه تجزیه و تحلیل آن به این نتیجه رسید که پنج عامل اصلی یعنی امید به تلاش، فن آوری درک شده متناسب، شرایط تسهیل گر، خودکار آمدی و فشار اجباری می تواند در احتمال پذیرش حسابداران از سیستم اطلاعاتی حسابداری تاثیر بگذارد. اوده (۲۰۱۹) به بررسی عواملی پرداخت که می تواند بر پذیرش سیستم های اطلاعات مالی توسط شرکت های کوچک و متوسط در اردن تاثیر بگذارد. یافته های این تحقیق فاش کرد که انتظار عملکرد، انتظار تلاش، تاثیر اجتماعی و شرایط تسهیلگر به طور قابل توجهی بر تصویب سیستم اطلاعات مالی توسط شرکت های کوچک و متوسط تاثیر دارد اندویکا ویتجاکسونو (۲۰۲۰) در مورد عوامل مؤثر در پذیرش و استفاده از ERP با استفاده از مدل یکپارچه پذیرش تحقیقی انجام داند به نتایج زیر دست یافتند، عواملی مانند انتظارات عملکرد، انتظارات تلاش، تاثیر اجتماعی و شرایط تسهیلگر تاثیر مثبت و معنی دار بر تمایلات رفتاری استفاده کنندگان داشت در حالی که تاثیر اجتماعی اثر مثبت و معناداری بر تمایلات رفتاری استفاده کنندگان نداشت.

قربانی زاده همکاران (۱۳۹۱) در تحقیقی عوامل مؤثر بر پذیرش فناوری در ایران را تحلیل کرد او با استفاده روش فرا تحلیل مدل های مورد استفاده در پایان نامه ها و تحقیقات ایرانی را شناسایی و مورد مطالعه قرارداد. مرادی همکاران (۱۳۹۷) استفاده حسابرسان از سیستم های اطلاعاتی حسابداری برای اجرای رویه های تحلیلی را مورد مطالعه قراردادند نتایج این مسئله رو تأیید کرد علاوه بر این نتایج نشان داد در به کارگیری قابلیت های سیستم اطلاعاتی بین زن و مرد تفاوت معناداری وجود ندارد اما کسانی که سابقه کار دارند و تحصیلات بیشتر از لیسانس داشتند و تجربه کار با سیستم های اطلاعاتی حسابداری کامپیوتری بیشتری داشتند این سیستم ها بیشتر در بررسی های خود به کار می گیرند. اعتمادی جوریبی همکاران (۱۳۹۹) به بررسی تاثیر فشارهای نهادی بر نیت حسابداران از پذیرش سیستم های اطلاعاتی حسابداری بر اساس مدل یکپارچه پذیرش به کارگیری فناوری پرداخت. بر اساس نتایج به دست آمده انتظار تلاش کمترین

و انتظار عملکرد بالاترین تاثیرگذاری در پذیرش سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری در بین حسابداری بود تجربه حسابداران اثری در نیت حسابداران در پذیرش نداشت اما در تحلیل مؤلفه‌های جنسیت سن تفاوت معنی‌داری میان گروه زنان و مردان و همچنین سن پاسخ‌دهندگان بود. با توجه به مطالب فوق این مطالعه با استفاده از مدل یکپارچه پذیرش و استفاده از فناوری و اضافه کردن یک عامل فردی در جنبه ارتباطی مورد بررسی قرار گرفت. با توجه به مطالب فوق، این مطالعه با استفاده از مدل یکپارچه پذیرش و استفاده از فن آوری و اضافه کردن یک عامل فردی در جنبه ارتباطی مورد بررسی قرار گرفت و محققان مدل ترکیبی زیر (شکل ۱) را پیشنهاد دادند

شکل ۱- مدل مفهومی تحقیق

با توجه به مبانی نظری، پیشینه تحقیق و هدف این تحقیق که استفاده از مدل یکپارچه پذیرش و استفاده از فناوری در بررسی عوامل مؤثر بر تمایلات رفتاری حسابداران در پذیرش سیستم اطلاعاتی حسابداری است، فرضیه‌های پژوهش به صورت زیر تدوین شده است. فرضیه اصلی اول - انتظارات عملکرد درک شده از سیستم اطلاعاتی حسابداری اثر مهمی بر تمایلات رفتاری حسابداران در پذیرش سیستم اطلاعات حسابداری دارد.

کاربرد مدل یکپارچه پذیرش و استفاده از فن آوری بر تمایلات رفتاری حسابداران در پذیرش .../۱۷۱

فرضیه فرعی اول- اثر انتظار عملکرد بر تمایلات رفتاری حسابداران توسط سن و جنس تعدیل می‌گردد.

فرضیه اصلی دوم- انتظارات مربوط به تلاش درک شده از سیستم اطلاعات حسابداری، اثر مثبت مهمی روی تمایلات رفتاری حسابداران در پذیرش سیستم اطلاعات حسابداری دارد.

فرضیه فرعی دوم - اثر انتظار تلاش بر تمایلات رفتاری حسابداران توسط سن، جنس و تجربه تعدیل می‌گردد.

فرضیه اصلی سوم- شرایط تسهیل گر درک شده اثر مثبت مهمی بر تمایلات رفتاری حسابداران در پذیرش سیستم اطلاعاتی حسابداری دارد.

فرضیه فرعی سوم- اثر شرایط تسهیل گر بر تمایلات رفتاری حسابداران توسط سن و تجربه تعدیل می‌گردد.

فرضیه اصلی چهارم- خودکار آمدی درک شده در پذیرش سیستم اطلاعات حسابداری اثر مثبت و مهمی بر تمایلات رفتاری حسابداران در پذیرش سیستم اطلاعاتی حسابداری دارد

فرضیه فرعی چهارم - اثر خودکار آمدی بر تمایلات رفتاری حسابداران توسط تجربه تعدیل می‌گردد.

۳- روش‌شناسی

تحقیق حاضر از لحاظ هدف در گروه مطالعات کاربردی و از نظر گردآوری داده‌ها به‌عنوان پژوهشی توصیفی-همبستگی طبقه‌بندی می‌گردد محققان از روش کتابخانه‌ای همراه با مجلات، کتاب‌های درسی و وبسایت‌ها استفاده کردند تا چارچوب نظری آن را طراحی کنند. جامعه موردنظر کادر حسابداری شاغل در شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران در سال ۹۹ است. ابزار گردآوری پرسشنامه است که از پرسشنامه استاندارد و نکاتش همکاران (۲۰۰۳). پرسش‌نامه شامل ۳۴ سؤال بر اساس اهداف مطالعه بود و کلیه فرضیات تحقیق را پوشش قرارداد در سه بخش که ۱۱ سؤال عمومی بخش دوم ۲ سؤال در مورد سیستم اطلاعاتی شرکت حسابداری و بخش سوم شامل ۲۲ سؤال تخصصی است که با مقیاس ۵ نمره‌ای لیکرت موردبررسی قرار گرفت با توجه به مطالعه و جستجو در پژوهش‌های انجام‌شده در ایران مقاله‌ای با این موضوع و مدل در رشته حسابداری وجود نداشت پرسشنامه توسط محققان ترجمه شد در مرحله بعد با استفاده از نظرات خبرگان و متخصصان ابتدا ۱۰ پرسشنامه در بین این افراد توزیع شد و ابهامات در ارتباط با سؤالات تعیین شد و آخرین اصلاحات و آماده‌سازی نهایی پرسش‌نامه توسط محقق انجام گرفت روایی صوری و محتوای پرسشنامه از این طریق موردتائید قرار گرفت و برای پایایی آن از الفای کرونباخ استفاده گردید. تحلیل و سنجش مدل با استفاده از مدل معادلات ساختاری انجام شد. از مدل یابی معادلات ساختاری، برای بررسی روابط خطی میان متغیرهای مشاهده نشده و متغیرهای مشاهده‌شده است. مدل یابی معادلات ساختاری تکنیک آماری قدرتمندی است

که مدل اندازه‌گیری (تحلیل عاملی تاییدی) و مدل ساختاری در رگرسیون یا (تحلیل مسیر) را در رد یا انطباق آن را با داده‌ها تأیید کند. نرم‌افزار مورد استفاده در این پژوهش برای تحلیل، اسمارت پی ال ۳ است این نرم‌افزار معادلات ساختاری را که دارای چندین متغیر بوده و اثرات مستقیم، غیرمستقیم و تعاملی را شامل می‌شود مورد تحلیل قرار می‌دهد این نرم‌افزار برای آزمون تاثیر تعدیل‌کنندگی نرم‌افزار مناسبی است. برای انتخاب نمونه‌های آماری در روش روش مدل‌سازی معادلات ساختاری اسمارت پی ال اس^{۳۴} یکی از قواعد شناخته شده برای تعیین حداقل نمونه لازم در این روش، توسط بارکلی همکاران^{۲۵} (۱۹۹۵) ارائه شده است. حداقل حجم نمونه لازم برای استفاده از این روش، برابر است با بزرگ‌ترین مقدار حاصل از دو قاعده: (۱) ۱۰ ضرب در تعداد شاخص‌های مدل اندازه‌گیری‌ای که دارای بیشترین شاخص در میان مدل‌های اندازه‌گیری مدل اصلی پژوهش است (۲) ۱۰ ضرب در بیشترین روابط موجود در بخش ساختاری مدل اصلی که به یک متغیر مربوط می‌شوند که در تحقیق پیش رو با استفاده از این قاعده حجم نمونه ۸۰ عدد تعیین شد. با توجه به شرایط ویژه بیماری کرونا که کشور درگیر آن بوده و هست امکان مراجعه حضوری و چهره به چهره برای محققان نبود پرسش‌نامه در بستر آنلاین طراحی و بارگذاری شد و ۳۵۰ لینک پرسشنامه برای حسابداران شرکت‌های پذیرفته شده در بورس ایمیل شد و در گروه‌های متعدد و مرتبط حسابداری گذاشته شد در انتها ۲۰۶ پرسشنامه به صورت آنلاین به دست محققان رسید که تعداد ۶ پرسشنامه فاقد اعتبار شناخته شد و ۲۰۰ پرسشنامه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

۴- یافته‌ها

قابلیت اطمینان پرسشنامه

برای بررسی روایی صوری و محتوا، پرسشنامه در اختیار ۱۰ تن از خبرگان دانشگاهی قرار گرفت که روایی صوری و محتوا سوالات مورد تایید قرار گرفت. روایی محتوا از طریق دوشاخه CVI و CVR مورد ارزیابی قرار گرفت که این شاخص‌ها برای تمام گویه‌ها در محدوده قابل قبول واقع شدند برای پاسخ به این سوال نظرات ده تن از اساتید و خبرگان در این خصوص اخذ شد و پس از چند دوره بازبینی و اصلاحات و جمع بندی نهایی ۲۲ عامل در قالب چهار مولفه انتظارات عملکرد، انتظارات تلاش، شرایط تسهیلگر و خودکارآمدی به شرح جدول (۱) شناسایی شدند. ملاحظه می‌شود که برای تمام آیتم‌ها مقدار CVR بیشتر از ۰/۶۲ و مقدار CVI بیشتر از ۰/۷۹ بدست آمد و به این ترتیب تمام آیتم‌ها مورد توافق خبرگان قرار گرفتند برای ادامه تحقیق از آنها استفاده خواهد شد.

نگاره (۱) - شاخص‌های CVI و CVR برای شناسایی عوامل موثر درتمایلات رفتاری حسابداری درپذیرش سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری

ردیف	توضیحات	CVI	CVR
۱	استفاده از سیستم اطلاعات حسابداری در وظایف حسابداری مفید خواهد بود	۱	۱
۲	استفاده از سیستم اطلاعات حسابداری در وظایف حسابداری می‌تواند باعث انجام سریع‌تر وظایف حسابداری من شود.	۱	۱
۳	استفاده از سیستم اطلاعات حسابداری در وظایف حسابداری بهره وری من را افزایش دهد.	۱	۰/۸۰
۴	استفاده از سیستم اطلاعات حسابداری در وظایف حسابداری شانس ترفیع من را افزایش می‌دهد.	۰/۹	۰/۸۰
۵	استفاده از سیستم اطلاعات حسابداری در وظایف حسابداری می‌تواند باعث افزایش رضایت کاری من شود.	۱	۱
۶	استفاده از سیستم اطلاعات حسابداری در وظایف حسابداری می‌تواند نیازهای اطلاعاتی حسابداری برای قضاوت‌های کیفی من را فراهم سازد.	۱	۱
۷	استفاده از سیستم اطلاعات حسابداری در وظایف حسابداری می‌تواند تمام فرایندهای سیستم اطلاعاتی حسابداری در سازمان من را ارتقا دهد	۰/۸	۰/۸۰
۸	تعامل من با سیستم اطلاعاتی حسابداری روشن و قابل فهم است	۱	۱
۹	برای من راحت و آسان است که در استفاده از سیستم اطلاعاتی حسابداری ماهر شوم.	۰/۹	۰/۸
۱۰	من متوجه شدم سیستم اطلاعاتی حسابداری می‌تواند آنچه را که من می‌خواهم انجام دهم، انجام دهد.	۱	۱
۱۱	یادگیری، راه اندازی و عمل به سیستم اطلاعاتی حسابداری برای من آسان است	۰/۸	۱
۱۲	منابع (سخت افزار) لازم برای استفاده از سیستم اطلاعاتی حسابداری در دسترس من است.	۱	۱
۱۳	دانش لازم برای استفاده از سیستم اطلاعاتی حسابداری را دارم.	۰/۹	۰/۸۰
۱۴	حسابداران در سازمان من آموزش‌های لازم برای استفاده از سیستم اطلاعاتی حسابداری را فرا گرفته اند.	۱	۰/۸۰
۱۵	یک فرد یا گروه خاص برای کمک به مشکلات سیستم اطلاعاتی حسابداری در دسترس است	۰/۹	۱
۱۶	من می‌توانم وظایف حسابداری را با استفاده از سیستم اطلاعات حسابداری تکمیل کنم اگر در هنگام پیشرفت کار کسی در اطراف من نباشد که بگوید که چه کار انجام بدهم.	۱	۱
۱۷	من می‌توانم وظایف حسابداری را با استفاده از سیستم اطلاعات حسابداری تکمیل کنم اگر می‌توانستم با فردی برای کمک گرفتن در زمان گرفتاری تماس بگیرم.	۰/۹	۰/۸
۱۸	من می‌توانم وظایف حسابداری را با استفاده از سیستم اطلاعات حسابداری تکمیل کنم اگر برای تکمیل کاری که در نرم افزار ارایه شده است وقت زیادی داشته باشم	۱	۱
۱۹	من می‌توانم وظایف حسابداری را با استفاده از سیستم اطلاعات حسابداری تکمیل کنم اگر فقط تسهیلات کمکی داخلی برای کار داشته باشم.	۰/۸	۰/۸
۲۰	من قصد دارم از سیستم اطلاعاتی حسابداری تا حد امکان استفاده کنم.	۰/۹	۰/۹
۲۱	من پیش بینی می‌کنم که در آینده از سیستم اطلاعاتی حسابداری استفاده خواهم کرد.	۰/۹	۱
۲۲	من برنامه ای برای استفاده از سیستم اطلاعاتی حسابداری در آینده دارم.	۱	۱

به منظور بررسی تحلیل عاملی تاییدی این پرسش‌نامه مراحل زیر را طی می‌کنیم. به منظور بررسی پایایی از دو شاخص آلفای کرانباخ و پایایی ترکیبی استفاده می‌شود. مقدار بالاتر از ۰/۷ مطلوب ارزیابی می‌شود. در جدول (۲) ملاحظه می‌شود که ارزیابی این دو شاخص برای همه ابعاد پرسشنامه بالاتر از ۰/۷ بیشتر است و مطلوب ارزیابی می‌شود. اعتبار همگرا زمانی استفاده می‌شود که امتیازات به دست آمده از دو ابزار در مورد یک مفهوم همبستگی زیادی داشته باشد که با معیار میانگین واریانس استخراج شده (AVE) سنجیده می‌شود. چنانچه این شاخص بیشتر از ۰/۴ باشد روایی همگرا تأیید قرار می‌شود. با توجه به جدول (۲) ملاحظه می‌شود که شاخص AVE برای تمام ابعاد پرسشنامه بیشتر از ۰/۴ شده است. چنانچه همبستگی بین آزمون‌هایی که خصیصه‌های متفاوتی را اندازه‌گیری می‌کند پایین باشد، آزمون‌ها دارای اعتبار تشخیصی یا واگرا است در واقع مکمل روایی همگرا است که از طریق ماتریس فورنل لارکر سنجیده می‌شود.

نگاره (۲) - پایایی، روایی همگرا و روایی واگرا

نمایات رفتاری	خودکار آمدی	شرایط تسهیلگر	انتظار مربوط به تلاش درک شده	انتظار عملکرد درک شده	انتظار عملکرد درک شده
				۰/۷۲۹	انتظار عملکرد درک شده
			۰/۷۹۲	۰/۵۳۴	انتظار مربوط به تلاش درک شده
		۰/۷۶۵	۰/۴۹۶	۰/۴۱۶	شرایط تسهیلگر
	۰/۶۹۴	۰/۲۷۸	۰/۲۰۳	۰/۲۲۷	خودکار آمدی
۰/۸۴۹	۰/۳۳۷	۰/۲۲۶	۰/۳۶۳	۰/۴۰۶	تمایلات رفتاری
۰/۸۰۸	۰/۷۰۴	۰/۷۷۸	۰/۸۰۳	۰/۸۵۳	آلفای کرانباخ
۰/۸۸۵	۰/۷۸۵	۰/۸۴۸	۰/۸۷۱	۰/۸۸۷	پایایی ترکیبی
۰/۷۲۱	۰/۴۸۱	۰/۵۸۵	۰/۶۲۸	۰/۵۳۱	AVE

یافته‌های توصیفی

بر اساس ۲۰۰ پرسش‌نامه‌ای که مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت نتایج زیر به دست آمد نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل اطلاعات جمعیت‌شناسی در جدول شماره (۳) ارائه گردیده است.

نگاره (۳) - اطلاعات جمعیت‌شناسی پاسخ‌دهندگان

درصد	فراوانی	درصد	فراوانی		
۵	۱۰	کاردانی	مرد		
۴۲	۸۴	کارشناسی	۵۶/۵	۱۱۳	
۴۳	۸۶	ارشد	تحصیلات	۴۳/۵	۸۷
۱۰	۲۰	دکتری	۱۰۰	۲۰۰	
۱۰۰	۲۰۰	کل	۲۷	۵۴	
۷۴	۱۴۸	حسابداری	۵۴	۱۰۸	
۴	۸	اقتصاد	رشته تحصیلی	۱۹	۳۸
۱۲/۵	۲۵	مدیریت	۱۰۰	۲۰۰	
۹/۵	۱۹	سایر موارد	۱۲/۵	۲۵	
۱۰۰	۲۰۰	کل	۱۸/۸	۳۷	
۲۱	۴۲	مدیر مالی	۲۰	۴۰	
۵۹	۱۱۸	حسابدار	۱۹/۵	۳۹	
۱۰/۵	۲۱	حسابرس	شغل	۲۹/۵	۵۹
۹/۵	۱۹	سایر موارد	۱۰۰	۲۰۰	
۱۰۰	۲۰۰	کل			

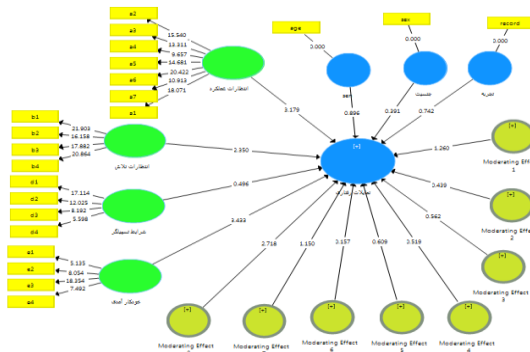
با توجه به جدول ۳ بر اساس ۲۰۰ پرسش‌نامه‌ای که مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت نتایج زیر به دست آمد در مورد جنسیت ۸۷ نفر (۴۳/۵٪) از افراد مورد مطالعه زن و ۱۱۳ نفر (۵۶/۵٪) مرد بودند. سن افراد مورد مطالعه ۵۴ نفر (۲۷٪) ۳۰ سال و کمتر، ۱۰۸ نفر (۵۴٪) دارای سن ۴۰-۳۱ سال و ۳۸ نفر (۱۹٪) دارای سن بیشتر از ۴۰ سال بودند. در بحث تحصیلات بیشترین فراوانی (۸۶ نفر، ۴۳٪) مربوط به افراد دارای تحصیلات کارشناسی ارشد و کمترین فراوانی (۱۰ نفر، ۵٪) مربوط به افراد دارای تحصیلات کاردانی بود. رشته تحصیلی بیشتر افراد مورد مطالعه (۱۴۸ نفر، ۷۴٪) حسابداری و ۸ نفر (۴٪) اقتصاد بود. ۴۲ نفر از افراد مورد مطالعه (۲۱٪) مدیر مالی، ۱۱۸ نفر (۵۹٪) حسابدار و ۲۱ نفر (۱۰/۵٪) حسابرس بودند. حوزه فعالیت ۱۹ نفر (۹/۵٪) سایر

کاربرد مدل یکپارچه پذیرش و استفاده از فن آوری برتمایلات رفتاری حسابداران در پذیرش .../۱۷۵

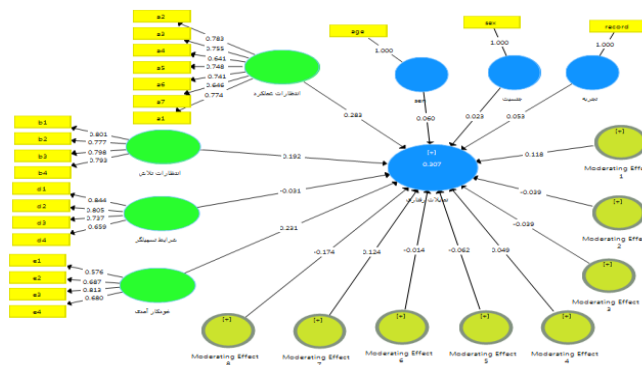
موارد بود. بیشتر افراد مورد مطالعه (۵۹ نفر، ۲۹/۵٪) اعلام کردند که بیشتر از ۱۰ سال است که در جایگاه فعلی فعالیت دارند. ۲۵ نفر، (۱۲/۵٪) اعلام کردند که کمتر از ۱ سال است که در سازمان فعلی فعالیت داشتند

آزمون فرضیه‌ها

به منظور بررسی فرضیه‌های پژوهش از تحلیل عاملی تاییدی استفاده شد. بار عاملی مقدار عددی است که میزان شدت رابطه میان یک متغیر پنهان و متغیر آشکار مربوطه را طی فرآیند تحلیل مسیر مشخص می‌کند بار عاملی مقداری بین صفر و یک است اما معیار اصلی برای قضاوت آماره t است چنانچه آماره t بزرگ‌تر از مقدار بحرانی آن در سطح خطای ۰/۵ یعنی ۱/۹۶ باشد بار عاملی مشاهده شده معنی دار است.

شکل ۲- آماره t

شکل ۳- ضرایب مسیر

نگاره (۴) - ضریب مسیر و آماره t (نتایج مقایسه‌ای)

متغیر	مدل بدون متغیر تعدیل گر			مدل با متغیر تعدیل گر		
	R ^۲	-P مقدار	آماره t	ضریب	R ^۲	-P مقدار
انتظارات عملکرد	۰/۲۵۲	۰/۰۱۵	۳/۳۱۶	۰/۲۵۱	۰/۳۰۷	۰/۰۰۲
انتظارات مربوط به تلاش	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۳/۱۷۰	۰/۲۶۷	۰/۰۲۱	۰/۱۹۲
شرایط تسهیل گر	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۲/۶۲۷	۰/۱۹۵	۰/۶۲۱	-۰/۰۳۱
خودکار آمدی	۰/۳۸۸	۰/۷۴۹	۰/۰۵۲	-۰/۰۵۲	۰/۰۰۱	۳/۴۳۳
انتظارات عملکرد* سن	۰/۲۱۰	۰/۲۱۰	۱/۲۶۰	۰/۲۱۰	۰/۱۱۸	-۰/۰۳۹
انتظارات عملکرد* جنسیت	۰/۶۶۲	۰/۶۶۲	۰/۴۳۹	۰/۴۳۹	-۰/۰۳۹	-۰/۰۳۹
انتظارات مربوط به تلاش* سن	۰/۵۷۵	۰/۵۷۵	۰/۵۶۲	۰/۵۶۲	-۰/۰۳۹	-۰/۰۳۹
انتظارات مربوط به تلاش* جنسیت	۰/۶۰۵	۰/۶۰۵	۰/۵۱۹	۰/۵۱۹	-۰/۰۴۹	-۰/۰۴۹
انتظارات مربوط به تلاش* تجربه	۰/۵۴۴	۰/۵۴۴	۰/۶۰۹	۰/۶۰۹	-۰/۰۶۲	-۰/۰۶۲
شرایط تسهیل گر* سن	۰/۸۷۶	۰/۸۷۶	۰/۱۵۷	۰/۱۵۷	-۰/۰۱۴	-۰/۰۱۴
شرایط تسهیل گر* تجربه	۰/۲۵۳	۰/۲۵۳	۱/۱۵	۱/۱۵	-۰/۱۲۴	-۰/۱۲۴
خودکار آمدی* تجربه	۰/۰۰۸	۰/۰۰۸	۲/۷۱۸	۰/۰۰۸	-۰/۱۷۴	-۰/۱۷۴

نگاره (۴) نتایج حاصل از برازش مدل تحقیق (شامل متغیرهای تعدیل گر) نشان داد که مجموعه متغیرهای مستقل قادر به پیش بینی ۳۰/۷ درصد از تغییرات متغیر وابسته (تمایلات رفتاری) هستند. نتایج حاصله از آزمون مدل در قالب ضرایب مسیر همراه با آماره t فرضیه‌های مرتبط با توجه به شکل (۲) و شکل (۳) و جدول شماره (۴) نشان داده شده است.

بررسی نیکویی برازش

معیار GOF مربوط به بخش کلی مدل‌های معادلات ساختاری است که توسط این معیار محقق می‌تواند پس از بررسی برازش بخش اندازه‌گیری و بخش ساختاری مدل کلی پژوهش خود، برازش بخش کلی را نیز کنترل نماید. برای بررسی برازش در یک مدل کلی تنها یک معیار به نام GOF استفاده می‌شود.

$$GOF = \sqrt{\text{average (Commonality)} \times \text{average (R2)}}$$

از آنجا که در حداقل مربعات جزئی مقدار Commonality با AVE برابر است و تزلزل و همکاران^{۳۶} (۲۰۰۹) فرمول زیر را ارائه کرده‌اند:

$$GOF = \sqrt{\text{average (AVE)} \times \text{average (R2)}}$$

آنها سه مقدار برای ارزیابی شاخص GOF در نظر گرفته‌اند: ضعیف: اگر بین ۰/۱ تا ۰/۲۵ باشد. متوسط اگر بین ۰/۲۵ تا ۰/۳۶ باشد. قوی: اگر از ۰/۳۶ بیشتر باشد

نگاره (۵) - محاسبه نیکویی برازش مدل ساختاری

متغیر	R2	average (AVE)
تمایلات رفتاری	۰/۳۰۷	۰/۵۵۶۶

$$Gof = ۰/۴۱۳$$

حاصل شدن مقدار ۰/۴۱۳ برای GOF نشان از برازش کلی قوی مدل دارد.

خلاصه یافته‌ها

با توجه به نتایج حاصله از آزمون مدل در قالب ضرایب مسیر همراه با آماره t فرضیه‌های مرتبط با توجه به شکل (۲) و شکل (۳) و جدول (۴) به یافته‌های حاصل از آزمون می‌پردازیم. فرضیه اصلی اول بیان می‌کند انتظارات عملکرد درک شده از سیستم اطلاعاتی حسابداری اثر مهمی بر تمایلات رفتاری حسابداران در پذیرش سیستم اطلاعات حسابداری دارد. در تحلیل این فرضیه مقدار آماره t مربوط به اثر انتظار عملکرد درک شده بر تمایلات رفتاری حسابداران برابر با $3/179$ شده است که بیشتر از $1/96$ است و همان طور که ملاحظه می‌شود ضریب مربوط به انتظارات عملکرد درک شده از سیستم اطلاعاتی حسابداری $0/283$ شده است که از نظر آماری معنی‌داری است ($P=0/02 < 0/05$). پس فرضیه اصلی اول تأیید می‌شود و با فرض ثابت بودن سایر متغیرها چنانچه انتظارات عملکرد درک شده از سیستم اطلاعاتی حسابداری به اندازه یک واحد افزایش یابد آنگاه تمایلات رفتاری حسابداران در پذیرش سیستم اطلاعات حسابداری به اندازه $0/283$ افزایش خواهد یافت.

فرضیه فرعی اول بیان کرد متغیرهای سن و جنسیت بر رابطه بین انتظارات عملکرد درک شده از سیستم اطلاعاتی حسابداری و تمایلات رفتاری حسابداران در پذیرش سیستم اطلاعات حسابداری تأثیر معنی‌داری بگذارند. در بررسی این فرضیه اثرات متقابل انتظارات عملکرد درک شده از سیستم اطلاعاتی حسابداری در مقابل سن و جنسیت از نظر آماری معنی‌دار نشده است. ($P=0/210 > 0/05$ و $P=0/662 > 0/05$) بنابراین فرضیه فرعی اول تأیید نمی‌شود. در واقع می‌توان گفت متغیرهای سن و جنسیت نمی‌توانند بر رابطه بین انتظارات عملکرد درک شده از سیستم اطلاعاتی حسابداری و تمایلات رفتاری حسابداران در پذیرش سیستم اطلاعات حسابداری تأثیر معنی‌داری بگذارند و نقش یک متغیر تعدیل‌کننده را در این رابطه ایفا نمایند.

فرضیه اصلی دوم بیان می‌دارد که انتظارات تلاش درک شده از سیستم اطلاعاتی حسابداری اثر مهمی بر تمایلات رفتاری حسابداران در پذیرش سیستم اطلاعات حسابداری دارد. در تحلیل این فرضیه مقدار آماره t مربوط به اثر انتظارات مربوط به تلاش درک شده بر تمایلات رفتاری حسابداران برابر با $2/350$ شده است که بیشتر از $1/96$ است و از طرفی ضریب مربوط به انتظارات تلاش درک شده از سیستم اطلاعاتی حسابداری $0/192$ شده است که از نظر آماری معنی‌داری است ($P=0/021 < 0/05$). در نتیجه فرضیه اصلی دوم تأیید می‌شود و با فرض ثابت بودن سایر متغیرها چنانچه انتظارات تلاش درک شده از سیستم اطلاعاتی حسابداری به اندازه یک واحد افزایش یابد آنگاه تمایلات رفتاری حسابداران در پذیرش سیستم اطلاعات حسابداری به اندازه $0/192$ افزایش خواهد یافت.

در فرضیه فرعی دوم بیان شد متغیرهای سن، جنسیت و تجربه بر رابطه بین انتظارات تلاش درک شده از سیستم اطلاعاتی حسابداری و تمایلات رفتاری حسابداران در پذیرش سیستم

اطلاعات حسابداری اثر معنی‌داری دارند. اثرات متقابل انتظارات تلاش درک شده از سیستم اطلاعاتی حسابداری در مقابل سن، جنسیت و تجربه از نظر آماری معنی‌دار نشده است. ($P=0/575 > 0/05$ و $P=0/605 > 0/05$ و $P=0/544 > 0/05$) و در نتیجه فرضیه فرعی دوم تحقیق مورد تأیید قرار نمی‌گیرد. در واقع می‌توان گفت سن، جنسیت و تجربه نمی‌توانند نقش یک متغیر تعدیل‌کننده را در این رابطه ایفا نمایند.

فرضیه اصلی سوم بیان کرد که شرایط تسهیل‌گر درک شده از سیستم اطلاعاتی حسابداری تأثیری بر تمایلات رفتاری حسابداران در پذیرش سیستم اطلاعات حسابداری دارد. مقدار آماره t مربوط به اثر شرایط تسهیل‌گر درک شده بر تمایلات رفتاری حسابداران برابر با $0/496$ شده است که کمتر از $1/96$ است از طرفی ضریب مربوط به شرایط تسهیل‌گر درک شده از سیستم اطلاعاتی حسابداری $-0/031$ شده است که از نظر آماری معنی‌داری نیست ($P=0/621 > 0/05$). در واقع می‌توان گفت فرضیه اصلی سوم تحقیق تأیید نمی‌شود.

فرضیه سوم فرعی بیان کرد که متغیرهای سن و تجربه نمی‌توانند بر رابطه بین شرایط تسهیل‌گر درک شده از سیستم اطلاعاتی حسابداری و تمایلات رفتاری حسابداران در پذیرش سیستم اطلاعات حسابداری اثر معنی‌داری بگذارند. در بررسی‌های انجام‌شده اثرات متقابل شرایط تسهیل‌گر درک شده از سیستم اطلاعاتی حسابداری در مقابل سن و تجربه از نظر آماری معنی‌دار نشده است. ($P=0/876 > 0/05$ و $P=0/253 > 0/05$) پس فرضیه فرعی سوم تأیید نشد. در واقع می‌توان گفت سن و تجربه نمی‌توانند نقش یک متغیر تعدیل‌کننده را در این رابطه ایفا نمایند.

فرضیه اصلی چهارم بیان می‌کند که خودکار آمدی درک شده از سیستم اطلاعاتی حسابداری اثر مهمی بر تمایلات رفتاری حسابداران در پذیرش سیستم اطلاعات حسابداری دارد. در بررسی انجام‌شده مقدار آماره t مربوط به اثر خودکار آمدی درک شده بر تمایلات رفتاری حسابداران برابر با $3/433$ شده است که بیشتر از $1/96$ است، ضریب مربوط به خودکار آمدی درک شده از سیستم اطلاعاتی حسابداری $0/231$ شده است که از نظر آماری معنی‌داری است ($P=0/001 < 0/05$). در واقع می‌توان گفت فرضیه اصلی چهارم تحقیق مورد تأیید قرار می‌گیرد و با فرض ثابت بودن سایر متغیرها چنانچه خودکار آمدی درک شده از سیستم اطلاعاتی حسابداری به اندازه یک واحد افزایش یابد آنگاه تمایلات رفتاری حسابداران در پذیرش سیستم اطلاعات حسابداری به اندازه $0/231$ افزایش خواهد یافت.

در فرضیه چهارم فرعی بیان شد که متغیر تجربه می‌تواند بر رابطه بین خودکار آمدی درک شده از سیستم اطلاعاتی حسابداری و تمایلات رفتاری حسابداران در پذیرش سیستم اطلاعات حسابداری اثر معنی‌داری بگذارد در بررسی‌های انجام‌شده اثر متقابل خودکار آمدی درک شده از سیستم اطلاعاتی حسابداری در مقابل تجربه از نظر آماری معنی‌دار شده است.

($P=0/008<0/05$) و بنابراین فرضیه فرعی چهارم تأیید شد. در واقع می توان گفت تجربه می تواند نقش یک متغیر تعدیل کننده را در این رابطه ایفا نمایند.

۵- بحث و نتیجه گیری

این پژوهش با استفاده از مدل یکپارچه پذیرش و استفاده از فناوری عوامل مؤثر بر تمایلات رفتاری حسابداران در پذیرش سیستم اطلاعاتی حسابداری مورد بررسی قرار داد. به طور خلاصه نتایج به دست آمده نشان می دهد که از عوامل پیشنهاد شده سه عامل انتظار عملکرد، انتظار تلاش، شده و خودکار آمدی در تحقیق به طور قابل توجهی بر تمایلات رفتاری حسابداران در پذیرش سیستم های اطلاعاتی حسابداری مؤثر بوده اند اما عامل شرایط تسهیلگر تأثیری بر تمایلات رفتاری حسابداران در پذیرش سیستم اطلاعات حسابداری ندارد

طبق نتایج مشخص شد انتظار عملکرد عامل مهمی در پذیرش فناوری از جانب پاسخ گویان بود یعنی چنانچه فناوری جدید از نظر آن ها دارای عملکرد بالاتری باشد با اقبال بیشتری روبه رو خواهد شد دلیل این امر شاید این باشد که انتظار عملکرد منعکس کننده درک حسابداران از بهبود وضعیت انجام کارهای خود با استفاده از سیستم اطلاعاتی حسابداری است یعنی آن ها درک می کنند سیستم جدید می تواند باعث افزایش راحتی و صرفه جویی در زمان و سهولت فعالیت آن ها گردد و رویکرد مثبتی به استفاده از آن در پیش خواهند گرفت این نتیجه با نتایج تحقیق آتون همکاران (۲۰۱۰)، گونزالز (۲۰۱۲) و اوده (۲۰۱۹) سازگار است و با یافته تحقیق ال امین (۲۰۱۵) مغایر است.

یکی دیگر از عوامل مهم در پذیرش فناوری انتظار تلاش است تعجب آور نیست که درک حسابداران مبنی بر این که پذیرش سیستم اطلاعات حسابداری آسان یا دشوار است به عنوان عامل مهمی برای پذیرش آن در نظر گرفته شود انتظار تلاش به ذهنیت کاربران بستگی دارد این که آن ها چه درکی از نحوه استفاده از سیستم دارند وجه مهارت هایی برای آن ها مورد نیاز است. به نظر می رسد در صورتی که حسابداران احساس کنند که استفاده از سیستم های اطلاعاتی حسابداری آسان است استفاده از آن بیشتر می شود. حسابداران معمولاً ترجیح می دهند سیستمی را پذیرش کنند که پیچیده نباشد و به سادگی قابل اجرا باشد این یافته پشتیبانی تجربی از تحقیقات آتون همکاران (۲۰۱۰)، گونزالز (۲۰۱۲)، اوده (۲۰۱۹) و ال امین (۲۰۱۵) می کند.

عامل دیگر از لحاظ پذیرش فناوری شرایط تسهیلگر است که به مجموعه ای از امکانات و شرایط که امکان استفاده از فناوری را برای کاربر فراهم می کند از آن جهت اهمیت دارد که استفاده از فناوری جدید مستلزم شناخت و حمایت کافی است معمولاً افراد برای استفاده از هر آن چه جدید و نو محسوب می شود مقاومت نشان می دهند و شرایط تسهیل گر در واقع در جهت حذف این مقاومت عمل می کند افراد باور دارند که زیرساخت های لازم برای پشتیبانی از سامانه وجود دارد و نبود زیرساخت ها و حمایت و پشتیبانی باعث رد فناوری و عدم پذیرش می شود که در این

تحقیق عامل مهمی بر تمایلات رفتاری حسابداران در پذیرش سیستم یافت نشد دلیل این امر می‌تواند پشتیبانی فنی ناکافی، زیرساخت‌های ضعیف فناوری اطلاعات و دانش ضعیف در هنگام پذیرش و استفاده از سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری باشد. این یافته با نتیجه تحقیق ونکناش همکاران (۲۰۰۳؛ ۴۵۴) همسو است زیرا او معتقد بود وقتی هم سازه انتظار عملکرد وهم سازه انتظار تلاش در مدل وجود داشته باشد شرایط تسهیل گر در پیش‌بینی تمایلات بی‌اهمیت است. این نتیجه با نتایج بررسی‌های تحقیقات گونزالز (۲۰۱۲)، اوده (۲۰۱۹) وال امین (۲۰۱۵) ناسازگار است.

عامل تاثیر گذار دیگر خودکار آمدی بود که قضاوت فرد از توانایی خود در استفاده از فناوری را تا زمانی که وظیفه یا کار خاصی را به انجام رساند نشان می‌دهد بر اساس نظریه شناختی - اجتماعی بندورا افرادی که خودکارآمدی بالاتری دارند تمایل بیشتر بر پذیرش سیستم دارند زیرا این افراد خود را در یادگیری نحوه استفاده و کاربرد آن توانا می‌بینند زیرا پذیرش سیستم ناشی از توانایی انجام دادن آن توسط حسابداران است و حسابداران با درک خودکار آمدی بالاتر تمایل بیشتری برای پذیرش سیستم‌های اطلاعاتی دارند تحقیقات السیوف (۲۰۲۱) وال امین (۲۰۲۰) این عامل رو تأیید کرد.

یافته‌های نتایج همچنین نشان می‌دهد که متغیرهای تعدیل گر سن، جنس اثر مهمی بر تمایلات رفتاری حسابداران در پذیرش سیستم اطلاعاتی حسابداران ندارند که با یافته‌های کورتیس و پاین (۲۰۰۸) وال امین (۲۰۱۵) همسو است اما متغیر تعدیل گر تجربه در خودکار آمدی بر تمایلات رفتاری حسابداران در پذیرش سیستم اطلاعاتی حسابداران تاثیر داشت که می‌توان اذعان داشت اثر خودکار آمدی بر تمایلات رفتاری حسابداران باتجربه بالاتر با حسابداران باتجربه پایین‌تر متفاوت است که یک دلیل ممکن است وجود سطوح مختلف دانش یا عدم موجود دانش و مهارت مربوطه باشد.

در نتیجه با توجه یافته‌ها و نتایج به دست آمده، در هنگام معرفی یک فن آوری جدید پرجنبه‌های سودآوری و مزیت نسبی آن نسبت به روش‌های قبلی تاکید شود، از طرفی سیستم‌هایی که به حسابداران معرفی می‌شود حد امکان ساده و قابل درک باشند زیرا حسابداران ذاتاً ترجیح می‌دهند از همان روش‌های سنتی خود که نسبت به آن آگاهی کامل دارند و می‌توانند در صورت بروز مشکل با همفکری خود یا همکاران خود آن را برطرف کند استفاده کند پس در هنگام معرفی سیستم به آنان اطمینان داد که کارشناسان پشتیبانی همراه آنان هستند از طرفی به طراحان سیستم هم پیشنهاد می‌شود در طراحی یا ارتقا نرم‌افزارها و سیستم‌های اطلاعاتی حسابداران از نظر و مشارکت حسابداران در نظر گرفته شود تا تمایل آن‌ها در استفاده از سیستم را بتوان ارتقا داد طراحان مشکلات و موانع پیش روی سیستم را کاهش دهند که نرم‌افزار کاربر پسند باشد و به راحتی برای افرادی که از تخصص فناوری اطلاعات برخوردار نیستند قابل استفاده و شرکت‌ها

و مدیران برگزاری دوره‌هایی مستمر مانند دوره‌های کوتاه‌مدت، کنفرانس‌ها و کارگاه‌های آموزشی بر آموزش مخصوصاً برای کاربران جدید انجام ارزیابی مداوم بر اساس نیازهای حسابداران را موردتوجه قرار دهند و پیشنهاد می‌شود چون پس از مرحله پذیرش مرحله پیاده‌سازی قرار دارد تأثیر پذیرش موفق در پیاده‌سازی سیستم‌ها موردپژوهش قرار گیرد و همچنین برای درک بهتر عوامل مطالعات مقطعی در دوره‌های زمانی مختلف انجام پذیرد. در این تحقیق مانند سایر بررسی‌ها محدودیت‌هایی وجود داشت مانند محدودیت‌های که در طراحی و جمع‌آوری پرسشنامه بود. مهم‌ترین مشکل در بحث جمع‌آوری پرسش‌نامه این بود که این تحقیق در زمان شیوع ویروس کرونا انجام شد که باعث محدودیت گسترده در جمع‌آوری فیزیکی پرسش‌نامه شد و محقق مجبور به طراحی آنلاین پرسش‌نامه و ارسال الکترونیکی آن به حسابداران شد از طرفی عدم همکاری در ارسال از طرف پاسخ‌دهندگان محدودیت دیگر بود. همچنین امکان دارد پاسخ‌دهندگان در خصوص پذیرش بر اساس شبیه‌سازی ذهنی خود از نرم‌افزارهای حسابداری مبتنی بر رایانه به سؤالات پاسخ داده باشند و ابعاد گسترده‌تر سیستم‌ها را در نظر نگرفته باشند.

یادداشت‌ها

1.Information Technology	19.Curtis & Payne
2.Information System	20.Katurura & Cilliers
3.Accounting Information System	21.Forward
4.Tilahun	22.Andwika & Witjaksono
5.Aoun et al	23.Mahzan & Lymer
6.Abdullah Nehab	24.Damanpour & Schneider
7.Accounting Behavioral Intention	25.Boontarig et al
8.Yilmaz	26.Smart PLS
9.Alamin	27.Alsyouf
10.Unified Theory of Acceptance and Use of Technology	28.Bandura
11.Venkatesh	29.Hayashi
12.Performance Expectancy	30.Compeau & Higgins
13.Effort Expectancy	31.Technology Dominance
14.Facilitating Condition	32.Chiu & Wang
15.Self- Efficacy	33.Fishbein & Ajzen
16.Odeh	34.Smart-pls3
17.Social Influence	35.barclay et al
18.Gonzalez	36.Wetzels

کتابنامه

- اعتمادی جوریبایی، مصطفی، خردیار، سینا، آزادی هیر، کیهان (۱۳۹۹). تأثیر فشارهای نهادی بر نیت حسابداران از پذیرش سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری: استنادی تجربی از مدل یکپارچه پذیرش به‌کارگیری فناوری. مجله پیشرفت‌های حسابداری، ۱۲ (۲)، ۲۹-۶۵.
- سپاسی، سحر، انواری رستمی، علی‌اصغر، خواجوی، زینب (۱۳۹۵). بررسی عوامل مؤثر بر پذیرش فناوری اطلاعات از دیدگاه حسابرسان داخلی، دانش حسابداری مالی، ۳ (۴): ۱۸۹-۲۱۵.
- طالقانی، محمد، تقی زاده جور شوری، محمدرضا، میرزا پور، فاطمه (۱۳۹۲). ارزیابی روند توسعه مدل پذیرش تکنولوژی. ماهنامه مهندسی مدیریت، ۲ (۵۳): ۴۳-۴۸.
- قربانی زاده، وجه اله، حسن نانگیر، سید طه، رود ساز، حبیب (۱۳۹۲). فرا تحلیل عوامل مؤثر بر پذیرش فناوری اطلاعات در ایران. نشریه پژوهش‌های مدیریت در ایران، ۱۷ (۲): ۱-۳۰.
- مرادی، مهدی، باقرپورولاشانی، محمدعلی، آزاد، عبدالله و قناد، مصطفی (۱۳۹۷). میزان به‌کارگیری قابلیت‌های سیستم اطلاعاتی رایانه‌ای حسابداری صاحب‌کاران در اجرای روش‌های تحلیلی توسط حسابرسان، فصلنامه پژوهش‌های تجربی حسابداری، ۸ (۳): ۱۱۱-۱۳۴.

References

- Abdullah Naheb, O. (2017). The influence of critical factors on the behavior intention to computerized accounting systems (cas) in cement manufactures in libya. *The International Journal of Accounting and Business Society*, 25(1), 86-108. <https://doi.org/10.21776/ub.ijabs.2017.25.1.7>.
- Alamin, A. A. Wilkin, C. L. Yeoh, W. & Warren, M. (2020). The Impact of Self-Efficacy on Accountants' Behavioral Intention to Adopt and Use Accounting Information Systems. *Journal of Information Systems*, 34(3), 31-46. <https://doi.org/10.2308/isys-52617>.
- Alamin, A. Yeoh, W. Warren, M. & Salzman, S. (2015). An empirical study of factors influencing accounting information systems adoption. 23rd European Conference on Information Systems, ECIS 2015, 2015-May.
- Alsyouf, A. (2021). Self-efficacy and personal innovativeness influence on nurses beliefs about ehra usage in saudi arabia: conceptual model. April. <https://doi.org/10.34218/IJM.12.3.2021.096>.
- Andwika, V. R., & Witjaksono, R. W. (2020). Analysis of user acceptance of ERP system on after sales function using unified theory of acceptance and use of technology (UTAUT) model. *International Journal of Advances in Data and Information Systems*, 1(1), 26-33.
- Aoun, C. Vatanasakdakul, S. & Li, Y. (2010). AIS in Australia: UTAUT application & cultural implication. *ACIS 2010 Proceedings - 21st*

- Australasian Conference on Information Systems.
- Bandura, A. (2006). Toward a Psychology of Human Agency. *Perspectives on Psychological Science*, 1(2), 164–180. <https://doi.org/10.1111/j.1745-6916.2006.00011.x>.
- Boontarig, W., Chutimaskul, W., Chongsuphajaisiddhi, V., & Papasratorn, B. (2012, June). Factors influencing the Thai elderly intention to use smartphone for e-Health services. In 2012 IEEE symposium on humanities, science and engineering research (pp. 479-483). IEEE.479–483. <https://doi.org/10.1109/SHUSER.2012.6268881>.
- Chiu, C. M. & Wang, E. T. G. (2008). Understanding Web-based learning continuance intention: The role of subjective task value. *Information and Management*, 45(3), 194–201. <https://doi.org/10.1016/j.im.2008.02.003>.
- Compeau, D. R. & Higgins, C. A. (2017). Computer Self-Efficacy: Measure and Initial Development of a Test. *MIS Quarterly*, 19(2), 189–211. <https://www.astm.org/Standards/E2368.htm>.
- Curtis, M. B. & Payne, E. A. (2008). An examination of contextual factors and individual characteristics affecting technology implementation decisions in auditing. *International Journal of Accounting Information Systems*, 9(2), 104–121. <https://doi.org/10.1016/j.accinf.2007.10.002>.
- Damanpour, F. & Schneider, M. (2006). Phases of the adoption of innovation in organizations: Effects of environment, organization and top managers. *British Journal of Management*, 17(3), 215–236. <https://doi.org/10.1111/j.1467-8551.2006.00498.x>.
- Dowling, C (2009). 'Appropriate audit support system use: the influence of auditor, audit team, and firm factors', *The Accounting Review*, vol. 84, no. 3, pp. 771–810.
- Eslami, K. & Khanmohammadi, M. H. (2019). Value Stream Costing using a New Theory: Technology Acceptance Model. *International Journal of Finance and Managerial Accounting*, 4(15), 115–126.
- Etemadi Joriabi, M. Khordyar, S., Azadi Hir, K (1399). The Impact of Institutional Pressures on Accountants' Acceptance of Accounting Information Systems: An Empirical Citation of an Integrated Model of Acceptance of Technology Application. *Journal of Accounting Advances*, 12(2), 29-65. [In Persian].
- Forward, S. E. (2009). The theory of planned behavior: The role of descriptive norms and past behavior in the prediction of drivers' intentions to violate. *Transportation Research Part F: Traffic Psychology and Behavior*, 12(3), 198–207. <https://doi.org/10.1016/j.trf.2008.12.002>.
- Gonzalez, G. C. Sharma, P. N. & Galletta, D. (2012). Factors influencing the planned adoption of continuous monitoring technology. *Journal of Information Systems*, 26(2), 53–69. <https://doi.org/10.2308/isys-50259>.
- Ghorbanizadeh, V., Hassan Nangir, S. T., Rudsaz, H (2013). Meta-analysis of factors affecting the adoption of information technology in Iran. *Journal of Management Research in Iran*, (17), 1-30. [In Persian].

- Hayashi, A. Chen, C. Ryan, T. & Wu, J. (2020). The Role of Social Presence and Moderating Role of Computer Self Efficacy in Predicting the Continuance Usage of E-Learning Systems. *Journal of Information Systems Education*, 15(2), 5.
- Katurura, M. C. & Cilliers, L. (2018). Electronic health record system in the public health care sector of South Africa: A systematic literature review. *African Journal of Primary Health Care & Family Medicine*, 10(1). <https://doi.org/10.4102/phcfm.v10i1.1746>.
- Mahzan, N. & Lymer, A. (2014). Examining the adoption of computer-assisted audit tools and techniques: Cases of generalized audit software use by internal auditors. *Managerial Auditing Journal*, 29(4), 327–349. <https://doi.org/10.1108/MAJ-05-2013-0877>.
- Moradi, M., Bagherpour Velashani, M., azad, A., & Ghannad, M. (2018). The Application of Client's Computer Accounting Information System Capabilities in the Implementation of Analytical Procedures by Auditors. *Empirical Research in Accounting*, 8(3), 111-134. doi: 10.22051/jera.2017.12185.1471. [In Persian].
- Odeh, M. H. (2019). Factors Affecting the Adoption of Financial Information Systems Based on UTAUT Model. *International Journal of Academic Research in Accounting, Finance and Management Sciences*, 9(2), 108–116. <https://doi.org/10.6007/IJARAFMS/v9-i2/6064>.
- Sepasi, S., Anvari Rostami, A. A., Khajavi, Z (2015). Investigating the effective factors on IT acceptance from the perspective of internal auditors, *Financial Accounting Knowledge*, (4), 189-215. [In Persian].
- Taherdoost, H. (2018). A review of technology acceptance and adoption models and theories. *Procedia Manufacturing*, 22(April), 960–967. <https://doi.org/10.1016/j.promfg.2018.03.137>.
- Taleghani, M., Taghizadeh Jourshari, M. R., & Mirzapour, F., (2013). Evaluation of Technology Acceptance Model (TAM) Development Process, *Bi-monthly Management Engineering*, 53, 43-49. [In Persian].
- Tilahun, M. (2019). A Review on Determinants of Accounting Information System Adoption. *Science Journal of Business and Management*, 7(1), 17-22. DOI: 10.11648/j.sjbm.20190701.13
- Venkatesh, Morris, Davis, & Davis. (2003). User Acceptance of Information Technology: Toward a Unified View. *MIS Quarterly*, 27(3), 425. <https://doi.org/10.2307/30036540>.
- Venkatesh, V. Thong, J. & Xu, X. (2016). Unified Theory of Acceptance and Use of Technology: A Synthesis and the Road Ahead. *Journal of the Association for Information Systems*, 17(5), 328–376. <https://doi.org/10.17705/1jais.00428>.
- Venkatesh, V. Thong, J. Y. L. & Xu, X. (2012). Venkatesh_Thong_Xu_MISQ_forthcoming (GENDER AGE EXPERIENCE). *MIS Quarterly*, 36(1), 157–178.

https://pdfs.semanticscholar.org/6256/0e2001480fd1f22558ce4d34ac93776af3e6.pdf%0Ahttps://pdfs.semanticscholar.org/6256/0e2001480fd1f22558ce4d34ac93776af3e6.pdf?_ga=2.124539978.1994179764.1540339706-2125081534.1540339706.

- Yazdifar, H. & Askarany, D. (2012). A comparative study of the adoption and implementation of target costing in the UK, Australia and New Zealand. *International Journal of Production Economics*, 135(1), 382–392. <https://doi.org/10.1016/j.ijpe.2011.08.012>.
- Yilmaz, G. Ö. and E. (2011). Comparison of the theory of reasoned action and the theory of planned behavior: An application on accountants information technology usage. *African Journal of Business Management*, 5(1), 50–58. <https://doi.org/10.5897/AJBM10.389>.

پرسشنامه

پاسخ‌هایی که ارائه می‌دهید می‌بایست براساس نظر شخصی و تجربیات شما باشد. آیا از کامپیوتر در بخش حسابداری یا سازمانی که کار می‌کنید استفاده می‌کنید؟
□ بله، لطفاً قسمت اول را ادامه دهید □ خیر. شما می‌بایست ادامه ندهید. ممنون بابت زمانی که گذاشتید.

قسمت اول

اطلاعات جمعیت‌شناسی

- سوال ۱- جنسیت شما: □ مرد □ زن
- سوال ۲- سن شما: □ ۲۰ تا ۳۰ □ ۳۱ تا ۴۰ □ ۴۱ تا ۵۰ □ بالای ۵۰
- سوال ۳- بالاترین مدرک شما: □ دکتری □ ارشد □ کارشناسی □ کاردانی □ دیپلم
- سوال ۴- رشته تحصیلی: □ حسابداری □ حسابداری □ حسابداری □ اقتصاد □ مدیریت سایر ذکر کنید.....
- سوال ۵- حوزه فعالیت: □ مدیر مالی □ حسابدار □ حسابرس □ سایر ذکر کنید.....
- سوال ۵- چه مدت در این جایگاه بوده اید؟ □ زیر ۱ سال □ بین ۱ تا ۴ سال □ بین ۴ تا ۷ سال □ بین ۷ تا ۱۰ سال □ بالای ۱۰ سال
- سوال ۶- چه مدت شما با سازمان بوده اید؟ □ زیر ۱ سال □ بین ۱ تا ۴ سال □ بین ۴ تا ۷ سال □ بین ۷ تا ۱۰ سال □ بالای ۱۰ سال
- سوال ۷- چندسال در حسابداری تجربه کسب کرده اید؟ □ زیر ۱ سال □ بین ۱ تا ۴ سال □ بین ۴ تا ۷ سال □ بین ۷ تا ۱۰ سال □ بالای ۱۰ سال
- سوال ۸- چندسال تجربه درمورد تکنولوژی اطلاعات و کامپیوتر کسب کردید؟ □ زیر ۱ سال □ بین ۱ تا ۴ سال □ بین ۴ تا ۷ سال □ بین ۷ تا ۱۰ سال □ بالای ۱۰ سال
- سوال ۹- به سطح دانش فعلی خود درباره سیستم اطلاعات حسابداری چطور امتیاز می‌دهید؟ □ دانش عالی □ دانش خوب □ دانش متوسط □ دانش ضعیف □ بدون دانش
- سوال ۱۰- شرکت شما در کدام بخش صنعتی زیر هست؟ □ تولیدی □ خدماتی □ بازرگانی

قسمت دوم - سیستم اطلاعاتی حسابداری سیستم اطلاعاتی حسابداری در شرکت شما

برای هدف این تحقیق سیستم اطلاعاتی حسابداری این طور تعریف می‌شود: بسته نرم افزاری حسابداری که روی سیستم کامپیوتر برای تمامی وظایف حسابداری اجرا و استفاده شده که شامل: ضبط، مرتب سازی، تجزیه و تحلیل، ارایه و انتقال اطلاعات حسابداری به تمام سهامدارانی که آن‌ها می‌توانند از آن سیستم به طور موثرتر در برنامه ریزی، کنترل و تصمیم گیری استفاده کنند

- سوال ۱۱- برطبق تعریف سیستم اطلاعاتی حسابداری، آیا شما کاربر آن هستید؟ □ بله □ خیر
- سوال ۱۲- اگر جواب شما به سوال ۱۱ بله بود، آیا سیستم اطلاعات حسابداری؟ □ ترکیبی از دستی و کامپیوتری □ تمام کامپیوتری

قسمت سوم - اتخاذ و پذیرش سیستم اطلاعاتی حسابداری

سوال ۱۳- از مقیاس ۱ تا ۵ استفاده کنید، لطفاً شماره ای که نشان دهنده سطح توافق یا عدم توافق شما با اظهارات زیر است را علامت بزنید. اطلاعات شما برای ما مهم است.

انتظارات عملکرد

میزانی که فرد معتقد است استفاده از یک سیستم به وی کمک خواهد کرد در عملکرد شغلی خود به منافی دست یابد را انتظار عملکرد می نامند. در زیر فهرستی از موقعیت هایی که که ممکن است بر استفاده شما از سیستم اطلاعاتی حسابداری اثر بگذارد آورده شده است. لطفاً توافق خود را نشان دهید. (از شرح زیر قبل از ۷ مورد زیر استفاده کنید)

استفاده از سیستم اطلاعات حسابداری در وظایف حسابداری ...	به شدت مخالف	مخالف	خنثی	موافق	به شدت موافق
۱. ... مفید خواهد بود					
۲. ... می تواند باعث انجام سریع تر وظایف حسابداری من شود.					
۳. ... بهره وری من را افزایش دهد.					
۴. ... شانس ترفیع من را افزایش می دهد.					
۵. ... می تواند باعث افزایش رضایت کاری من شود.					
۶. ... می تواند نیازهای اطلاعاتی حسابداری برای قضاوت های کیفی من را فراهم سازد.					
۷. ... می تواند تمام فرایندهای سیستم اطلاعاتی حسابداری در سازمان من را ارتقا دهد					

انتظارات مربوط به تلاش

میزان آسانی نحوه استفاده از سیستم است

به شدت مخالف	مخالف	خنثی	موافق	به شدت موافق
۱. تعامل من با سیستم اطلاعاتی حسابداری روشن و قابل فهم است.				
۲. برای من راحت و آسان است که در استفاده از سیستم اطلاعاتی حسابداری ماهر شوم.				
۳. من متوجه شدم سیستم اطلاعاتی حسابداری می تواند آنچه را که من می خواهم انجام دهم، انجام دهد.				
۴. یادگیری، راه اندازی و عمل به سیستم اطلاعاتی حسابداری برای من آسان است				

شرایط تسهیلگر

میزانی که فرد معتقد است زیرساخت های فنی و سازمانی لازم برای پشتیبانی از کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات فراهم است.

به شدت مخالف	مخالف	خنثی	موافق	به شدت موافق
۱. منابع (سخت افزار) لازم برای استفاده از سیستم اطلاعاتی حسابداری در دسترس من است.				
۲. دانش لازم برای استفاده از سیستم اطلاعاتی حسابداری را دارم.				
۳. حسابداران در سازمان من آموزش های لازم برای استفاده از سیستم اطلاعاتی حسابداری را فرا گرفته اند.				
۴. یک فرد یا گروه خاص برای کمک به مشکلات سیستم اطلاعاتی حسابداری در دسترس است.				

خودکار آمدی

باور افراد در توانایی برای سازماندهی و انجام موفقیت آمیز کارها با استفاده از سیستم رایانه ای خودکار آمدی اطلاق می شود

در زیر فهرستی از موقعیت هایی که که ممکن است بر استفاده شما از سیستم اطلاعات حسابداری اثر بگذارد آورده شده است. لطفاً سطح توافق خود را نشان دهید. لطفاً از شرح زیر قبل از ۴ مورد زیر استفاده کنید

من می توانم وظایف حسابداریم را با استفاده از سیستم اطلاعات حسابداری تکمیل کنم	به شدت مخالف	مخالف	خنثی	موافق	به شدت موافق
....					
۱. ... اگر در هنگام پیشرفت کار کسی در اطراف من نباشد که بگوید که چه کار انجام بدهم.					
۲.					
۳. ... اگر می توانستم با فردی کمک گرفتن در زمان گرفتاری تماس بگیرم.					

۴. ... اگر برای تکمیل کاری که در نرم افزار ارایه شده است وقت زیادی داشته باشم
۵. ... اگر فقط تسهیلات کمکی داخلی برای کار داشته باشم.

تمایلات رفتاری

دریافت وادراکی که فرد از بروز یک رفتار خاص دارد به عبارت دیگر تمایلات فرد یک موقعیت ذهنی
و احتمالی می باشد که بین فرد با عمل وی ارتباط برقرار می کند.

به شدت مخالف مخالف خنثی موافق به شدت موافق

۱. من قصد دارم از سیستم اطلاعاتی حسابداری تا حد امکان استفاده کنم.
۲. من پیش بینی می کنم که در آینده از سیستم اطلاعاتی حسابداری استفاده خواهم کرد.
۳. من برنامه ای برای استفاده از سیستم اطلاعاتی حسابداری در آینده دارم.

سوال ۱۴- آیا شما مایل هستید نظر دیگری در مورد پذیرش و استفاده از سیستم اطلاعاتی حسابداری در
شرکت خود اضافه کنید. لطفاً از فضای قرارداده شده در پایین استفاده کنید.

.....
.....